

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 24. De casibus in quibus suspensio specialiter in curritur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

5. disput. 30. scil. 2. num. 7. & 8. ubi videndum est, vt & Co-
uar. in toto illo 32. capite. Quorum singularis eruditio, &
diligentia in expendendis difficultibus multum valet re-
primenda licentiam, quam sibi sumunt aliqui Clericos
non degradatos actualiter supplicio afficiendi, praetextu in-
corrigitatis ipsorum. Neque est, quod se tuncantur cita-
to Cap. Cum non ab homine. Nam ipsum facere pro me-
morata communis sententia, Suarez in cit. num. 7. bene pro-
bat ex eo, quod ibidem statutum depositum incorrigibilem
excommunicari debere, atque anathematice feriri atque
brachio seculari puniendus tradatur.

55. Tertio, differunt, sicut adhuc notat Sylu. in verbo *Casus*,
num. 2. *caſu* 6. quod restitutio illius qui verbaliter solummodo
degradatus est, fieri possit per Episcopum, quod etiam
patet ex Pontifici Romano, fol. 205. col. 1. Vbi habetur,
quod si Episcopus deponens, euidenter agnoverit in post-
rum emendationem vitæ, & morum depositi, vel forte sen-
tentiam suam iniustum fuisse, possit ei de iure misericorditer
restituere graduum, & ordinum executionem. Restitu-
tio vero illius qui est degradatus a qualiter fieri tantum pos-
sit à Summo Pontifice, quod iam non est in vnu, cum mors
soleat eam statim sequi.

56. Porro, quæ criminis digna sint degradatio, & ob-
quæ debeat degradatus tradi brachio seculari, videri potest
apud eundem Sylu. in verbo *Degradatio, quaſi 2.* Superest ad-
dendum pro præxi nobis proposta, illud quo Suarez habet
in eadem sect. 2. nu. 2. degradacionem per se ac primario
quidē esse priuationem ordinum Ecclesiasticorum, & tan-
tummodo consequenter & sic aliorum officiorum, & bene-
ficiorum Ecclesiasticorum, sed ita nihilominus, vt non pri-
uet charactere Clericali, & consequenter, nec obstat quin
actus ordinis à degradato facti, validi sint, quantumcumq;
ipse peccet illos exercendo. Quæ communis Theologorum
sententia est, vt idem auctor notat. Addens, quod non est
silentio prætereundum, eidem degradationi conuenire vt
non priuet oneribus illis, quæ ex ordinatione Ecclesia se-
quuntur characterem ordinis, præsertim sacri, vt sunt ob-
ligatio seruandi castitatem cum inhabilitate ad matrimonium
contrahendum, & obligatio ad horas canonicas recitandas.
Nec enim huius generis poenæ instituuntur ad tollenda o-
nera, sed ad imponenda grauamina, honoresque tollendos.

CAPVT XXIV.

*De casibus, in quibus suspensionis specialiter
incurritur.*

SUMMARYM.

57. Authoræ à quibus tales casus referuntur, & tractantur.
58. Suspensiones à iure imposta Episcopis, & superioribus Præla-
tis, ac primo, ratione promotionis ad Prelaturam.
59. Deinde ratione collationis ordinum.
60. Exercens Pontificalia in aliena Diaœcis.
61. Ordinans indignum, aut iniurium.
62. Suspensiones que ab ipsis Prælatis incurruunt ratione col-
lationis, aut simoniacæ receptionis beneficij, vel confir-
mationis electi ad beneficium.
63. Que ob malam usurpationem, aut alienationem bonorum
temporalium Ecclesie.
64. Que ob defictum commissum ratione Concilii Provincialis,
aut visitationis.
65. Que ob alia delicta.
66. Suspensionis Capitali, Conventus, aut Collegii ob usurpa-
tionem bonorum à defuncto Prælato relictorum.
67. Suspensiones imposta Iudicibus Ecclesiæ, sive ob abusum seu
officii.
68. Impositæ Religiosis.
69. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinantis.
70. Impositæ ratione ordinis ex parte temporis, vt quia ante le-
gitimam etatem. &c.
71. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinacionis.
72. Suspensionis ob ordinacionem abque beneficio, aut patrimonio
sufficienti ad sustentationem.

73. Suspensiones que à Clericis incurruunt ob abusum suorum
officiorum.
74. Suspensiones imposta ob quædam alia Clericorum peccata,
& speciatim quid videatur in hac tenendum de Cle-
ricis duellantibus.
75. Suspensionis Clericis imposta à iure ob concubinatum, aut for-
nicationem notoriam.
76. Responso ad dubium, an sodomita, & simoniacus sic suspen-
dantur, vi exercentes actum ordinis sicut Irregulares.

SPECIALIS consideratio suspensionis versatur in expli-
catione casuum, in quibus à iure incurritur. Cum autem
hi variis sint, quos referunt D. Anton. 3. par. tit. 27. cap. 2. 3.
& 4. Angelus in verbo *Suspensionis* per totum. Sylu. eodem
verb. num. 6. Nauar. in Enchir. cap. 27. à num. 154. ad 159.
Felicianus in tractatu *De suspensione*, cap. 14. & alij recentiores,
vt Alphonſus à Vinaldo in 2. par. Candelabri aurei,
tractatu *De suspensione*, num. 19. & pluribus sequentibus.
Georgius Sayrus in thesauro casuum conscientia, lib. 4. cap.
12. & tribus sequentibus. Henriquez in 1. par. sue summæ,
lib. 13. à cap. 36. ad 40. & qui loco fere omnium esse po-
test, Suarez tomo 5. in 3. partem D. Thomæ, disput. 31. Re-
ferunt autem eos nonnulli in magno numero, vt à Vinaldo
octo, iuxta duos: sed contenti erimus certa distinguere capita,
ad quæ illi possunt revocari, propositis in exemplum vſita-
toribus. Quia igitur suspensioni à iure subiici possunt, tum
Episcopi & Prælati superiores, tum etiā ceteri Clerici eis-
teriorum, de utrisque dicendum est, ac prius de illis, vt di-
gnioribus.

Suspensiones quæ Episcopi, & Prælati superiores
incurrunt.

SECTIO I.

Illiigitur suspensionem incurrire possunt. Primo, ratio-
ne promotionis ad Prelaturam, vt ex decreto Concil. Tri-
dent. sess. 23. cap. 2. De reformat. elec. & in Episcopum dif-
ferens suam consecrationem ultra tres menses. suspenditur
à perceptione fructuum sui beneficij, ita ut ad horum per-
ceptorum restitutionem teneatur: & ultra tres alios menses
adhuc differens, ipso iure priuat dignitate Episcopali, et
iam si efficit S. R. E. Cardinalis.

SECUNDО, ratio collationis ordinum, vt ordinans Cle-
ricos alienæ Diaœcis sine licentia Episcopi proprii ipsorum
sive scienter, sive affectata ignorantia, vel quocumque a-
lio signamento quæsito, suspenditur per annum à collatione
ordinum, per cap. Eos qui, De temporibus ordinationum
in 6. & Concil. Trid. less. 23. De reform. cap. 8. Vbi addi-
tur, ordinatum tandem suspensus esse à susceptorum ordi-
num executione, quandiu proprio ordinario videbitur ex-
pedire. Quamquam, iuxta sequens cap. 9. excipi debet fa-
miliare Episcopi ordinatis, qui ante ordinationem per tri-
ennium cum eo comparatus est.

Duo notanda concurrunt circa hanc suspensionem.
Vnum est bona fide agentem ab ea excusari (etiam si peccet
negligenter gerens fei in inquirendo quid possit in eo vel
non possit) dummodo ignorantiam non affectaverit; quia
tunc quidquid fit, in mala fide esse confessabitur, neque ex-
cusari poterit. Alterum est, quod gloria ad memoratum C.
Eos qui, verbo *Ordinum*, docet istiusmodi suspensionem esse
à collatione omnium ordinum, etiam si reala collatio circa
vnum tantum contigerit, sicut in Cap. Vel non est cōpos.
De temporibus ordin. iuncta glossa ad verbum *Suspendentes*. ob
malam collationem Diaconatus, decernitur suspensio à col-
latione omnium ordinum. Neg dici potest talē pœnam
excedere culpam: quia licet excedat extensio quadam,
seruatur tamen proportio, qua delinquens punitur secun-
dum suum demeritum.

Deinde Episcopus titularis in quocumque loco, etiam si
nullius Diaœcis, aut exempto, aut quoque Monasterio, si subditum
alterius etiam prætextu continua familiaritatis, aut com-
munitatis sua, absque proprii Prælati expresso consensu,
aut literis dimissorijs, ad aliquos sacros, aut minores ordi-
nes, vel primaria tonsuram promouerit: seu ordinauerit,
suspensus est ipso iure per annum ab exercicio Pontificis; u
& taliter ordinatus, suspensus est ab exercicio susceptorum

REGINA
PRAXIS
EDITIONIS
E.V.

848

Liber XXXII. tract. II. De ratione indicandi de peccatis

ordinum, quādū Prælato suo videtur expedire, per Concil. Trident. sess. 14. De reform. cap. 2.

Præterea Episcopus exercens Pontificalia in alterius Diœcesis absque expressa licentia, Ordinarij eiusdem loci, aut habita licentia, ordinans alias personas eidem Ordinario non subiectas, suspenditur ipso iure ab eodem exercitio Pontificalium, & sic ordinati suspenduntur ab executione ordinum, per idem Concil. Trident. sess. 6. De reformat. cap. 5. Ceterum in illis casibus, in quibus ius statuit, ut nullus Clericum alienum præter Prælati proprii licentiam debat ordinare, per Prælatum proprium intelligitur Episcopus ille, de cuius Diœcesi oriundus est, qui ad ordines promoueri desiderat, aut ille, in cuius Diœcesi obtinet beneficium Ecclesiasticum, requiriens residentiam, vel habet domicilium, quantumvis alibi natus, ut expresse declaratur in cap. Cum nullus, De temporibus ordinationum in 6. Vbi & additur, Prælatos inferiores Episcopo, sive seculares, sive Religiosos, non possedunt talem licentiam, nisi à Sede A. postulata sit illis specialiter indulatum, ut possint suos subditos à quo voluerint Episcopo facere ordinari. Nec item Officialem Episcopi dare posse, licet Episcopo ipso in remotis partibus agente, possit Generalis Vicarius ipsius in spiritualibus, atque Sede vacante, Capitulum, sive ad quem tunc administratio spiritualium pertinet. Additur adhuc in eodem cap. Religiosos à suis Prælati deputatos Prioratibus, etiam non exemptis, posse à Diœcesanis locorum quādū ibi morantur, liceat ordinari, etiam si non sint oriundi ex eorum Diœcesi.

Adhuc Episcopus ordinans indignum suspenditur à collatione ordinum, per cap. Si qui, i. quæst. 1. Id quod glossa ibidem, ad verbum illi, sic accipit, ut suspendatur à collatione non quidem omnium ordinum, sed tantum illius, vel illorum quos indigno contulerit.

Item ex cap. Nullus, De temporibus ordinationum in 6. conferens Clericalem tonsuram infanti id est, ut glossa ibidem interpretatur, ei qui nondum septimum annum attigit, nisi forte religionem intraret, id est traduceretur religioni educandus eo fine, ut suo tempore in ea professionum faciat, aut illiterato aut homini Diœcesis aliena, absque licentia sui Superioris, aut demum coningato, nisi ipsi licet religionem intrare aut ad facias Ordines promove: i. eo modo, quo sacri Canones ei permittunt, suspenditur per annum à collatione eiusdem tonsura.

Postremo ordinans inuitum, aut reclamantem, suspensus est per annum à celebratione Missarum, distin. 74. cap. 1. Quod pon est extendendum ad eum casum, in quo si qui ad ordinum susceptionem ratione beneficij obligatur, ad illos suscipiendo compellitur priuatione eiusdem beneficij. Eadem pena per cap. Nullus poenitentem, distin. 55. afficitur Episcopus, qui solenniter poenitentem, vel bigamum, vel vidua maritum ordinaverit.

TER TIO, possunt in suspensionem incurtere Episcopi & superioris Prælati, ratione collationis beneficiorum, propter incurram illi qui dant beneficia Ecclesiastica, præferim curata, personis indignis, quæ in loco residere, & per se ipsas curam exercere non possunt. Superfici sunt enim à collatione beneficiorum, & personæ ipsæ accipientes eidem priuantur per Cap. Quia nonnulli, De Clericis non residentibus. Quis constitutionis meminit Concil. Trident. sess. 7. De reformat. cap. 3. & illius rigorem aliquā ratione temperat: nam cum constet duabus partibus, altera, qua prohibet beneficia dari personis non residentibus, & curam per se exercere non valentibus: Altera, qua tales personas promotas ad beneficia priuat ipsiis beneficij, & collatorum suspendit à potestate beneficia conferendi ea vice: etiamsi illam quoad priorem partem renouet, quoad posteriorem tamē in eo mitigat, quod eiusmodi collatione beneficiorū statutat irritandam, quod minus est, quam ipso facto priuare beneficio. Collatori vero imponat tantum penam, quæ habetur in Cap. Graue nimis, De præbendis, & quotannis in Conciliis provincialibus stat diligens inquisitio super tali collatione beneficiorum: atque si post primam & secundam correctionem fuerit quis in hac re inuentus culpabilis: per ipsum Concilium provinciale suspendatura collatione beneficiorum, quod quidem minus est quam est ipso iure suspensum.

Quarto, possunt ratione receptionis beneficij, vt cū in Bulla Pij I V. quæcepit, sane licet dudum, & Pij quinti, quæ incipit, Intolerabilis, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ, non modo Episcopi, sed etiam S. R. E. Cardinales, recipientes beneficia Ecclesiastica per simoniacā confidentiam, de qua re ex professo agit Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 109. & 110.

Quinto, ratione confirmationis electi ad beneficium: vt in Cap. Nihil est de electione, qui hominem insufficiens scientia, vel dishonestate vitæ, vel illegitimè atatis confirmauerit electum ad beneficium, suspenditur à potestate confirmandi primum eiusdem electi successorem, & à proprio beneficio est suspendendus.

Sexto, ratione dispositionis de bonis temporalibus Ecclesiæ: vt in Cap. Præsenti, De officio ordinarij in 6. Episcopi, & Prælati superiores ab ingressu Ecclesiæ: inferioris vel ab officio, & beneficio suspenduntur, donec restituuntur: qui aliquid ex redditibus dignitatum, Prioratum, aut Ecclesiæ sibi subiectarum, vel ad ipsorum collationem, custodiari, vel presentationem pertinentium. Redditibus inquam, qui morientibus talium beneficiorum rectibus, vel ministris, inueniunt fuerint, aut tempore vacationis collecti, occupare, aut in vñs suos convertere quo modo præsumunt. Adverte autem respectu Episcoporum, & Prælatorum superiorū, talem penam non esse propriam suspensionis, sed interdicti. De qua re bene Suarez tomo 5. distin. 31. scđt. 5. num. II.

Item ex Cap. Hoc consultiſſimo, De rebus Ecclesiæ non alienandis in 6. Episcopi, & alii Prælati, ipso facto ab officio & administratione (supple temporalium, vt glossa interpretatur) suspenduntur, qui commissas sibi Ecclesiæ, aut bona immobilia, seu iura earum, subiiciunt laicis absque Capituli sui confessu, & Sediti Apostolice licentia speciali. Vbi quoque inferioris Clerici a percipiendis fructibus beneficiorum quæ in tali Ecclesia obtinent, per triennium suspenduntur, si scientes aliquid contra illam constitutionem attentari, id Superiori non denunciauerint. Intellige, si sufficienter sciant: atque si opus sit probare, id possint sine suo graui incommode. Adverte autem istiusmodi suspensionē Prælati impositam, cum absolute in eos feratur, durare quoad per superiorē tollatur. Quod vero ipso Prælatorum nomine in hac re comprehenduntur Episcopo inferioris habentes Ecclesiæ Capitulares, hoc est, Collegiatas, aut regulares sibi commissas, Suarez confirmat num. 10. ex eo, quod omnia verba illius textus quadrant in eos, ipsum etiam Prælati nomen, quod in eo habetur, non vero Episcopi. Si opponas, sententiam suspensionis non ligare Episcopum, nisi de eo fiat expressa mentio, ex Cap. Quia periculose, De sentent. excommunic. in 6. Respondet idem Suarez, ipsum nomen Prælati ad eam expressionem sufficeret: quia per se primo, ac per quandam antonomasiā proprium est Episcoporum, & ceteris communicatur, quasi per participationem, & analogiam quandam.

Sexto, ratione Conciliariorum prouincialium, vt per Cap. Si quis autem, distin. 18. Episcopus vocatus à Metropolitanu ad Concilium prouinciale, nec ad illud accedit cessante iusto, & graui impedimento, quale esse potest agitundinis, aut nimis senectutis, vel deserit antequam soluat, suspenditur à communione reliquorum Episcoporum, donec in sequenti Concilio absolutus sit. Item per cap. vltim. eadem distin. suspenditur ab officio per duos menses Episcopus, qui post Concilium prouinciale intra sex menses non conuocat Abbates, Presbyteros, & alios Clericos referens eis omnia acta, & Decreta Concilij, vt hæc per illos euulgentur in totam plebem. Quod Capitulum glossam finalem de suspensione recte intellexisse, etiamsi excommunicationis nomen in eo usurpet, argumento est, quod nomen excommunicationis nunquam alias inueniatur cum aliqua temporis determinatione.

OCTAVO, ratione visitationis, vt per cap. Exigit, De concilibus in 6. renovatum in Concil. Trid. sess. 24. De reformat. cap. 3. Episcopus qui in sua visitatione aliquid accipit amplius, quam per Canones concessum est aut qui non visitans eadem accipit, quæ sibi visitant debentur, nisi infra mensem dupium eius quod accipit, restituit, suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, donec ipsum duplum restituerit.

POSTRE-

65. POSTREMo, ratione aliorum, delictorum in usu Episcopalis officij, ut per Clementinam Multorum, De hereticis, §. Verum; per triennium ab officio suspenduntur Episcopis, aeo*u* prior, qui odij, aut amoris, aut commodi temporalis causa, contra iustitiam, & conscientiam suam omiserint in crimen hæresis procedere aduersus aliquem, aduersus quem fuerat procedendum, aut idem crimen imponendo alicui, præsumperint vexare ipsum.

Item ex Concil. Triden. sess. 25. cap. 14. De reform. si Episcopus, quod absit, concubinarius sit, & à Synodo prouincia admonitus, se non emendaverit, ipso facto suspenditur. Vbi nota cum Suarezio in fine citata sect. 5. ad eam suspensionem incurrendam sufficere, & necessariam esse unam monitionem factam à Concilio prouinciali; postquam nisi statim, ac sine dilatione morali emendatio sequatur, tollaturque occasio delicti, & scandali, si adsit, sequetur statim suspensio ipsa.

Præterea ex Clem. 2. de pœnæ, Prælati Ecclesiæ qui procurant, vt Clerici capiantur à Dominis temporalibus, vt resignent sua beneficia, vel ut ad Sedem Apostolicam citati, sine à iure, sine ab homine, non valeant ire ad eam; suspenduntur per triennium à perceptione fructuum suarum Ecclesiæ. De qua suspensione Suarez pluribus in ea. sect. n. 17. & aliquot sequent. quæ breuitatis studio relinquemus apud ipsum videnda; vt & illa quæ idem in præced. nu. 13. & duobus sequentib; adfert ad explicationem suspensionis, qua per c. i. De vñris in 6. suspensus est Episcopus, & alius Superior, qui locat, vel alio quovis titulo concedit domum manifestis vñrarijs non oriundis ex sua Diœcesi, vel eis permittit conducere domos in suis terris, velibi habitare, vel omnes huiusmodi de terris suis non expellit, nunquam admissurus.

Addiderim tamen obiter, quod cum pœnæ non sint interpretatione ampliandæ, non incurri posteriorem hanc suspensionem, si vñrarij vellent locum habere, non quidem ad exercendas vñras, sed aliam negotiationem, vel exercitia, sine licita, sine illicita. Deinde cum tituli quibus domus possunt concedi vñrariis; alij sint quibus non transfertur dominium, vt tituli commodati, depositi, pignoris, & similes; alij quibus transfertur dominium, vt venditio, donatio, permutatio, dubium esse, num vt Episcopus concedens illi titulus, sic & concedens his, eidem pœnæ subiicitur? De quo iuxta glossam ad idem cap. 1. in verbo Titulo, statuendum est subiicit: quia Decretum alioqui ita sine, qui est am. I. ri à Republica Christiana vñras, frustratur; quandoquidem non minus datur locus vñrariis in ciuitate per titulos posterioris, quam prioris generis.

De suspensionibus que à iure imponuntur Clericis qui sunt Episcopis inferiores.

SECTIO II.

66. Vi vero sunt inferiores Episcopis suspensionem incurunt. Primo quidem Capitula, Conuentus, Collegia, & singulares personæ quæ Prælati vita functis, bona ab ipsis relicta, vel vacationis tempore obuenientia, quæ in utilitatem Ecclesiæ quibus præferunt, expendi, vel futuri successori bus fideliter referuari deberent, occupant, inter se diuidunt surripunt, &c. tam diu ipso facto suspenduntur ab officio, & beneficiis, quandiu non restituuerint plene quidquid de ipsis bonis perceperunt, ex cap. Quia sepe, De electione in 6. non obstantibus quibusunque priuilegiis, indulgentiis, consuetudinibus, &c. quæ ibidem reuocantur, & irritantur. Legendum est Suarez disputatione 31. sectione 3. numero 3.

67. SECUNDo, Iudices Ecclesiæ qui ferunt sententiâ excommunicationis non præmissa canonica monitione coram idoneis testibus, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ per mensum, in e. Sacro De sentent. excommunic. Itē, qui sine scriptis sententiâ excommunicationis, suspensionis, & interdicti ferunt, aut cū scriptis quidem, sed nō expresa in eis causa propter quam fertur, aut parti petenti talis sententia exempli, non dant, intra mensum; suspenduntur per mensum, & ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis officiis in cap. 1. De sentent. excommunic. in 6. Vide sequentem tractatum num. 68.

Præterea per cap. 1. De sentent. & re iudicata in 6. Iudex Ecclesiasticus, sive ordinarius, sive delegatus, qui contra conscientiam, & contra iustitiam in gravamen partis alterutrius quidquid in iudicio fecerit per gratiā, vel per fortes, ab officio suspenditur per annum. Ad quā suspensiōne quinqus debere concurrere notat Nauar. cap. 27. n. 157. Primo quidem, vt talis Iudex non sit Episcopus, prout glossa in ibid. exprestit ad verbum *ordinarius*. Et ratio est, quod suspensiō generaliter lata non comprehendat Episcopum, ex cap. Quia periculum, De sentent excommunic. in 6. Secundo vero, vt gravamen sit contra iustitiam. Tertio, vt simul sit contra conscientiam, ita ut hoc fine illo, nec illud sine hoc sufficiat, prout disputat 31. sect. 3. num. 16. Suarez bene declarat. Quarto, vt delinquens sit Iudex; ita ut nō sufficiat esse tantummodo executor em, aut arbitrum: quia pœna restringenda sunt interpretatione, non autem amplianda. Quinto, vt idem Iudex tale quid faciat per fauorem, vel odium, aut turpis lucrigratia.

Aliam idem Nauaritas ibidem suspensionem præmittit ex cap. finali De officio delegati; vbi non uno ab officio suspenditur conseruator Sedi Apostolice, qui scienter cognoscit de causis que judiciale indagine exigunt. De hac videri potest Suarez in sequenti n. 17. vt & in n. 18. de illa quam ex Concil. Triden. sess. 24. ca. 1. De reform. matrimonij, incurrit Parochus, vel alius Sacerdos, sive secularis, sive regularis qui alterius Parochiæ sponsos sine licentia Parochi ipsorum, matrimonio coniungere, aut benedicere ausus fuerit; etiam prætextu priuilegij, vel in memorialis consuetudinis faciat; suspenditur quam, donec absolutur ab Ordinario illius Parochi, qui matrimonio interesset debet, & à quo benedictio erat suscipienda. Quam suspensione in latam indeterminate Suarez ipse sub fine in eiusdem sectionis 3. determinandam censer ad officium Sacerdotale; quia dicere quod suspendatur ab omni Clericali officio, & beneficio, videtur durum, cum talis culpa non sit tanta, quæ tam gravi pœna respondet proportione. Sitque consentaneum, vt in eo quis puniatur, in quo deliquerit, atque adeo, vt qui munere Sacerdotalis officij abusus est, ab illius r̄tu suspendatur. De quo videri potest Sanchez lib. 3. De matrim. disput 48. num. 4.

68. TERTIO, Prælati religionum, quorum Religiosi comiserint excessus qui memorantur in Clementina 1. De privilegiis, eorumque occasione alicui Ecclesiæ, aut persona Ecclesiæ præiudicium fecerint, si postquam fuerint requisiiti, Ecclesiæ, aut personis Ecclesiasticis, ita lexis infra messem satisfactionem plenariam non exhibuerint, suspenduntur absolute per eandem Clem. §. 2. alonec faciunt; non obstantibus quibusunque statutis, ac priuilegiis. De qua videri potest Suarez in memorata disp. 31. sect. 6. num. 11.

QUARTO, Religiosi qui Ecclesiæ fratribus præsumunt circa decimas eis debitas, si requisiti per illas quorum interest, infra mensum non defstant, vel usurpat, aut retinent infra duos menses non restituunt, suspensi sunt ab officijs, administrationib; & beneficijs, si hec habeant: si autem non habeant, sunt excommunicati per Clem. 1. De decimis. Videri adhuc potest de hac suspensione Suarez in præced. num. 9.

Item fratres ordinum Mendicantium recipientes aliquem ad professionem ante elapsum annum probationis, sunt ipso facto suspensi à receptione quorumcumque pecuniarum, si profilius obligatus est illi ordinis ex Cap. Non solum. & Cap. Constitutionem, De regularibus in 6. De qua item suspensione videri potest idem Suarez ibid. n. 6. & 7. vt & de ea quam late tractat initio citata sectionis 6. & habetur in capitulo ultimo De Apostatis, lata in Religiosos Apostatas, qui in Apostasi persequentes aliquem sacrum ordinem suscipiunt. Quantumcumque enim reconciliati sint Abbatii, & penitentiam suscepint, absq; Romani Pontificis dispensatione in illo ordine ministrare nequeunt. Itemque de ea quæ per Clement. 1. §. Si quis autem, De statu Monachi, imponitur Religioso Beneficio non utenti vestitu secundum formam præscriptam in ea ipsa Clement.

In gratiam Parochorum, quorum maxime institutio nobis est proposita, referendum est quod in seq. n. 12. idem author annotat de suspensione, quæ in Clem. Cugientes, de pœnæ ferunt Religiosos excipientes Confessiones, qui requisiti à

Rectoribus Ecclesiarum, vel corum Vicariis, & poenitentes non eant decimas soluere, ac super eo conscientias ipsorum onerent. Ie enim scienter omittentes id facere, ab officio prædicationis ipso facto suspenduntur, donec confitenti bus, conscientiis circa eandem rem fecerint, si commode potuerint, sive non obstante tali suspensione negligentia illa non prius purgata, concionari audeant, excommunicationem ipso facto incurant. Notat igitur ad incurrandam talen suspensionem has circunstantias debere concurrere. Prima, vt Religiosi ipsi requisiti sint a Rectoribus Ecclesiarum. Secunda, vt scienter omittant facere quod dictum est, & non tantum ex inaduertentia. Tertia, vt circa confitentes sibi, tales omissionem committant. Quod si dealiquo constaret ei, nulla tali obligatione teneri constaret consequenter, nec se obligari ad eum monendum.

De suspensionibus que imponuntur ratione ordinis?

S E C T I O . III.

69.

QVINTO, Clerici ratione ordinis in suspensionem incurront, tum ex parte ordinantis, tum ex parte temporis, tum ex parte ordinationis. Ex parte quidem ordinantis, vt qui ordinatus est ab Episcopo excommunicato, nesciens illum esse excommunicatum, incurrit in suspensionem ab illo ordine quem suscepit, iuxta Cap. Cum Clericis. De ordinatis ab Episcopo qui renunciavit Episcopatu: vbi conceditur vt talis possit ab Episcopo proprio absoluiri. Item per Cap. Recusuit, eodem titulo, recipiens sacros ordinates ab eo qui Episcopatu renunciavit, non modo quoad locum, sed etiam quoad dignitatem, suspensus est ab officio. A qua suspensione potest absoluiri per Episcopum proprium, si id per ignorantiam probabilem fecerit, non item si scienter, aut per ignorantiam crassam, sed a solo Papa. De hac re pluribus Suarez tomo 3. disputatione 3. sect. 1. in principio. Quia videtur satis clara, si cum eocem ibidem addamus, Episcopum dicere renunciare loco, qui Episcopatum dimittit, se spoliando officio seu potestate iurisdictionis Episcopalis. Dicci autem renunciare dignitati, qui quantum in se est, priuat se sibi ordinis Episcopalis: vt cum eidem renunciat, & renunciatio confirmatur a Papa. Vnde fit, vt quantuncumque retineat ordinem ipsum Episcopalem, quem non potest amittere ob characterem indelebilem, non possit tamen licet illo vti.

Pateretur per decretum Concil. Tridentini cap. 8. De reform. cuiusquaque privilegio munitus, nisi eius probitas, ac mores Ordinarij sui testimonio commendentur, prohibetur ordinari ab alieno Episcopo: sique secus fiat, ordinans a collatione ordinum per annum, & ordinatus a susceptorum ordinum executione, quadrum proprio Ordinario videbatur expedire suspenditur.

Sunt autem aliquot casus in quibus excusatio datur ab ea censura. Eos Suarez per sequitur in citata sect. num. 15. & aliquot sequentibus. Primus est, quando ignorantia inuincibilis excusat a mortali culpa suscipientem sic ordinem sacram. Secundus, quando proprius Episcopus est & ipsi suspensus ob ordinatum alienum: tunc licet sine ipsius licentia adire alium a quo ordines suscipiantur iuxta Cap. Eos qui, §. fini De temporibus. ordin. in sexto. Tertius est, quando quis per triennium fuit de familia Episcopali alieni, hic enim illum dummodo statim det ei beneficium, potest promouere ex concessione Concilij Tridentini. sect. 23. De reform. cap. 9. Intellige autem de Episcopo ordinario: quia ei qui tantum est titularis, talis promovit est interdicta in praeced. sect. 14. cap. 2. De reform. Quartus est quando unus Episcopus ordinatus ad eum alterius Episcopi sub spe rationabilis ratificationis eiusdem, ex Cap. ultimo, 9. q. 2. Vbi allegatur factum D. Epiphanius, quistio modo ordinavit in Diocese D. Chrysostomi.

AD HANC suspensionum classem referri potest primo, quod ex Cap. Constat, 1. quest. 1. ordinatus ab Episcopo heretico, etiam inuitus, & aliquo modo coactus, nisi intrame. Nem derelictis hereticis consigunt ad Catholicos (diutius n. cu eis manus presumuntur voluntarie ordinatus) dicatur

reus usurpata dignitas, quo significatur non permitti ei ordinis suscepti executionem, sed ab ea suspendi.

Referri potest secundo, quod is qui scienter simoniaco, etiam si non simoniace, ordinatus est, incurrit in suspensionem per Cap. Si qui a simoniacis, eadem quæst. Quæ suspensio est ab executione suscepti ordinis: quoniam ibi dicitur: *Eius ordinatio invalida sit*: quod cum non possit intelligi quantum ad ipsum ordinem intelligendum est quantum ad ordinis executionem. De ea pluribus Suarez disputatione 3. sect. 4. pum. 34. & aliquot sequentibus. Referri postremo potest, quod ordinatus ab Episcopo excommunicato suspendatur ab executione ordinis suscepit, vt habetur ex Cap. finali De ordinatis ab eo, qui renunciavit Episcopatu. Tangitque ibidem glossa prima: & in confirmationem addit, quod talis non habent tales executionem neque alteri illam tradere, ex cap. Gratia, cap. Qui perfectionem, & cap. Ventum est, 1. quest. 1. & ex c. Daibertum, in sequenti quest. 7. Quia ratione probatur etiam quod Sylvestris habet in verbo *suspensio num. 6.* ordinatum ab Episcopo suspensus, ab eadem executione suspendi. Videndum est Suarez in praed. sect. 1. n. 61. & aliquot sequentibus. Debet autem is Episcopus suspensus esse, aut excommunicatus nominatum denunciatus, aut notiorius percussor Clerici: quia excusatio alioqui erit per priuilegium Extraugantis Ad uitanda; cuius meminimus in cap. 17. praed. tract.

Ex parte temporis autem, per Bullam P. secundi, quæ incipit, Cum ex sacrorum; suspensus est qui sine legitima licentia sacro seu maiore ordine ordinatur extra tempora à iure statuta: quæ, vt habetur ex cap. vlt. distin. 75. & ex cap. De eo, De temporib. ordinationum, sunt ieiunia quatuor temporū, Sabbathum sanctum, & Sabbathū ante Dominicam in Passionem extra quæ Dominicis & aliis festis diebus ordines minores conferri posse, non item Subdiaconatum, definitur in illo cap. De eo. Quia in re nibil mutatum est per Concil. Trident. sed potius totum approbatum, dum in sect. 23. De reform. initio capituli octauo præcipit ordinationes sacrorum ordinum celebrari statutis à iure temporibus. Quatenus autem iure quoque antiquo eadem suspensio imposita esse censeatur videre qui volet, potest apud Suarezum tomo 5. disputatione 3. sect. 1. nu. 30. & duabus sequentibus.

Eidem autem suspensioni in eadem Bulla, duæ aliae adiunguntur; vna in eos qui ante legimam etatem ad sacros ordines promouentur. De qua etate Concilium Trid. in sequenti cap. 12. his verbis: Nullus in posterum ad Subdiaconatus ordinem ante 22. ad Diaconatus ante 23. ad Presbyteratus ante 25. atatis sua annum promoueat. Altera in eos qui sine literis dimissoriis, seu ab aliis que legitima facultate ordinantur ab alieno. Illis autem qui talibus suspensionibus perseverantibus præsumperint utrumque suscepit, irregularitatis pena imponitur, in qua solus Papa dispensem: quod notant Sylvestris in verbo Irregularitas q. 10. in fine. Nauar. in Enchir. cap. 25. numer. 70. & C. ouar. ad Clem. Si furiosus, 1. par. §. 1. nu. 4. Aduerte tamen nisi manifesta sit talis suspensio, aut ad externum forum deducita, tam posse ex priuilegio Concilij Tridentini. sect. 24. De reform. cap. 6. tolli per Episcopum.

Quod autem aliqui antiquiores senserunt promotum ante etatem legitimam non esse suspensum; sed suspendendum, iuxta cap. Vel non est compos. De temporibus ordinationum; Nauarrus loco citato causam esse ait ignorantia propositi iuris noui: cuius tenor videri potest apud Rebus in prædictis beneficiorum, par. 2. tit. De Clericis ad sacros ordines male promotis, glossa 4. & apud Georgium Sayrum lib. 4. sui thesauri causum conscientiae c. 14. n. 13. Eiusdemque confirmationem habetur ex Bulla Xisti V. quæ incipit, Sanctum & salutare, edita anno Domini 1588. & ex alia Clementis VIII. quæ incipit; Romanum Pontificem docet, edita anno Domini 1595. pridie Calendas Martij. De quibus idem Sayrus in fine memorat c. 14.

Mout super eadem suspensione dubium Suarez in ead. sect. 1. n. 25. An qui bona fide ordinatur ante legitimam etatem inculpabileriter, hoc est, bona fide, existimans se etatem attigisse, ab ea exscusat? Partem autem affirmantem cum Nauar. in Enchir. cap. 27. numer. 15. amplectitur, & probat ex eo, quod intentio Pij secundi fuerit punire excessus qui hac ex parte

partē sunt, & scandala quæ indōgenerantur: id quod satis indicant illa ipsius verba; Nō eorumdem temeritatem tali castigationē reprimentes, &c. Iam vero punitio nō locus nō est, vbi ignorantia excusat à culpa: prout in hac re frequenter contingere potest per ignorantiam facti: raro autem quagd ignorantiam iuris, vt in sequenti num. 27. idem Suarez declarat. Consequenter in numero 28. tangens quod est notariū dignum; istiā modi suspensionem, quia fertur absolute, & sine determinatione, non cessare ad quæntem legitima erat: sed tunc etiam abolutionem requiri ad eam tollendam, adeo vt & tunc irregularitas incurrit illius violatio-ne, nisi bona fides excusat, prout declarat Nauarri ad Cap. Accepta, De restitut. spoliatorum, oppositione 8. num. 35. Quæ fides quando adst̄ relinquitur prudenti definiendum ex circumstantijs.

AD HANC classim suspensionum reducitur ea quæ in Cap. 2. Dgeo qui furtive ordinem suscepit, imponitur sufficiēti eodem die minores ordines cum Subdiaconatū. De qua notandum est, quod Suarez in ead. sect. 1. num. 4. refert definitum in Congregatione Cardinalium circa Cap. II. De reform. less. 23. vbi consuetudo obtinuit ut minores ordines conferantur cum Subdiaconatu, non esse locum tali suspensioni.

Reducitur & alia, quæ per Cap. Literas, De temporibus ordin. imponitur ei qui eodem die) quod Concilium Trid. fieri prohibet in seq. Cap. 13.) vel duobus diebus continuis, suscepit duos ordines sacros. Suspenditur enim ab ordine superiori inter eos quos sic suscepit. Cur autem potius ab eo, quam ab altero, ratio esse potest, quod superiore tantummodo ordinem male suscepit. Quod autem absoluto talis suspensionis reueretur Papas, intelligitur ex fine eiusd. Cap. Literas, cuius verba sunt; Donec de illis alter disponamus. Aduerto obiter Concilium Tridentinum citato Cap. 13. & sequenti 14. præcipere quidem, vt post susceptum unū ordinem sacram, aliis non suscipiantur et quā elapsus sit annus integer; nullam tamen pœnam imponere contravenient; nec ita seueru præcipere, quin totum committat arbitrio Episcopi, vt indicant verba illa; Niſi aliud videatur Episcopo. Quæ non sunt ita accipienda, quali hic possit in eare dispensare sine rationabili causa i quia ratio dispensandi in legge Superioris id non patitur.

Ex parte demum ordinationis, indebet scilicet facta, is qui per saltum, id est, aliquo ordine intermedio prætermisso, promouetur ex ignorantia, vel ex negligencia, suspenditur ab ordine, ad quem promotus est, donec recipiat ordinem inferiori omisum, distin. 52. cap. 1. & 2. & cap. vnioco de Clerico per saltum promoto. De qua pluribus Suarez in citati sect. 1. num. 4. & aliquor sequentibus, in qua, vt raro contingente, non immorabitur. Item si in ipsa ordinatione aliquid de necessarijs, seu spectantibus ad substantiam ordinis, sit omisum, ordinatus suspenditur ab executione illius ordinis, quoque id suppletur quod fuit omisum, ex glossa ad Cap. 1. De Sacramentis non iher. nōs verbo Permitti, cum non dicatur quid actum, quando aliquid superest agendum. Quod idem ex Gofredo, & Hostiensi habet Sylo. in verbo Ordo 2. quest. 10.

Præterea ex toto titulo De eo qui furtive ordinem suscepit, is qui absque examine, & Episcopi consensu furim ingreditur multitudinēi examinatorum, & simul cum eis ordinatur, suspensus est. A qua suspensione, si talis clavis in ordinatio non fuerit interdicta sub pœna excommunicationis, Episcopus poterit cu taliter ordinato post peractam pœnitentiam dispensare; sin autem fuerit prohibita sub pœna excommunicationis, is qui contempta prohibitione se ordinari curauerit; sic irregularis fiet, vt cum ipso dispense solus Papa. Niſi quod religio nem aliquam ingrediens, possit Abbas eiusdem religionis cum ipso dispellere ex co-dicto titulo item per totum. Adhac per Extraug. Ioannis XXII. Antiquæ, De voto, suspensiō fertur in eum qui post matrimonium contra factum, sacram ordinem suscipit aliter quam sacri canones permittunt. De qua legendus est textus, & quæ circa eam notat Suarez in eadem sect. 1. num. 4. & duo sequentibus.

Denique ex Cip. Nominem, & Cap. Sinctorum distin. 70. suspensus est qui promouetur ad sacram ordinem sine

titulo, vel beneficij, vel patrimonij, si quidem nesciente Episcopo ipso id sit; adeo vt talis suscipiat ordinem furtive, seu absque conseruā Episcopi; qui de re monitus recusaret ordinare. Si vero Episcopo conſcio, & permittente vt quis sine dicto titulo sacram ordinem suscipiat, sic ordinatus non erit suspensus; sed ordigans tenebitur ei prouidere de congreuo victu, quoque prouideatur ipsi de competenti beneficio, ex Cap. Cum secundum Apostolum, De præbendis; & ex Cap. Si Episcopus, eo. cit. 6. In Concilio Autem Trid. less. 2. De reform. cap. 2. vbi in nouantur tales pœna, statuitur, tale siue beneficium, siue patrimonium, debere sufficiens esse ad honestum viatum, ac pacifice possit suum. Vnde licet inferre, quod si quis ordinetur cum titulo beneficij, vel patrimonij non sufficiens ad honestum viatum, suspensus sit vt prius, si quidem interrogatus, sufficiens esse beneficium, aut patrimonium mentitur. Quia enim Episcopus cognita insufficiētia non ordinaret, ipsi censetur ordines furtive suscipere. Sin autem velum dicat interrogatus, beneficijq; aut patrimonij sui quantitatē & qualitatē sincere appetiat Episcopo; quia & tunc hic illum non obstante insufficiētia scienter ordinabit, poenam vt prius subibit; nempe unus suppeditandi, seu supplendi quod necessarium est illi ad honestum viatum.

PORRO de eo qui ordinatus ad titulum beneficij, vel patrimonij sufficiens, cui post ordines susceptos se statim renunciaturum esse promisit, vel iuravit, dubitatio est, an sit suspensus; quam Alphon. à Viualdo proponit in 2. par. Can. delabri aurei, tractat. De suspensione, numer. 28. & pro vtrāque parte authores adferunt, negantemque sequitur, mixus hoc fundamento; quod Concil. Tridentin. loc. cit. iuxta declarationem Congregationis Cardinalium, non innouet Canones ante citatos ex Decreto Gratiani, quibus suspenſio imponitur promoto ad sacram ordinem sine titulo beneficij, aut patrimonij; sed citatos ex Decretalibus Gregorij, & Bonifacij, quibus Episcopo imponitur onus suppeditandi viatum sic promoto. Sed pars altera, vt tutior, videtur tenenda cum Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 158. vt tenet Suarez in citati sect. 1. numer. 35. Nam id perinde est ac ordinari absque titulo, cum is titulus sit nullus, qui est emittitus; vt merito cœlēstetur esse memoratus, cui ex vi promissionis, auctiuramenti, renunciandum est in conscientia. Deinde, etiā Concil. Tridentin. non sit innouatum, ex distin. 70. citatum; non est tamen revocatum, vt fatis ex eo coniicitur, quod non sit rationabile, tales fraudulentos tanquam liberos a iuri poena, ali debere ab Episcopo, vt eo a quo ordinati sint absque titulo beneficij, aut patrimonij; præsertim cum is absque sua culpa potuerit decipiā illis, quibus sita fraus non debet patrocinari.

T R I A consequenter Suarez ibidem dicit notanda pro praxi. Primum est; cum qui cum titulo ficto fraudulenter impeirauit à proprio Episcopo literas dimissorias, harum beneficij ordinatum ab alieno, ligari dupli suspensione: altera, vt sine sufficienti titulo altera, vt sine proprii Episcopi facultate ordinatum. Ratio est, quod tales literas sint subreptitiae, & contra iustum Episcopi voluntatem; quandoquidem nullo modo taliter facultatem concederet, si eiusmodi tituli conditio plene declarata ei fuisset. Quare tales literae sunt nulla; ac proinde memoratis suspensionibus non adferunt impedimentum.

Se cundum est, mortale quidem peccatum esse, post suscepīum sacram ordinem, renunciare titulo, ad quem quis ordinatus est nihil habens aliud sufficiens sibi ad viatum quia Concil. Tridentin. less. 2. ca. 2. seueri id prohibet; suspensionem tamen non incurri quia neque iure antiquo, neque nono eiusdem Concilii imponitur.

Tertium est, promotum ad Subdiaconatum absque vero titulo, etiamsi à suspensione, quam inde incurrit, absolutus sit, non posse absque nouo titulo vero patrimonij, aut beneficij, ad superiores ordines ascendere. Ratio est, quia iura non prohibent Subdiaconatum solum absque titulo vero suscipi; sed vniuersitatem factos ordines; atque adeo ostenduntur, siue superiore, siue inferiore. Nam cum nono distinguantur; nec nos distinguere debemus, ex cap. Solit. De maiorit. & obedienc. Nec obiectio potest quod ordinario det ius ad susceptionem superioris; quia tale ius non

est nisi ad suscipiens im debito modo, & seruatis sacris canonicibus.

Huic suspensioni affinis est ea quae incurrit cum Episcopus ordinat aliquem sine titulo, cum conditione quod vicarium non petet a ipso, aut ordinat presentatum ab alio, cum quo ille pepigit, seque plene obligavit ad nunquam petendum ab ipso sustentationem, aut beneficium, aliud vnde sustentari possit. In quibus duobus casibus ordinatus, ab ordine sic suscepto suspenditur suspensione reservata Papa per Cap. penult. De simonia. Vbi & ordinatur a collatione, & praesentator ab executione ordinum per triennium suspenditur.

De suspensionibus que imponuntur Clericis ratione abusus suorum officiorum, & aliorum delictorum.

SECTIO IV.

AD HOC Clerici incurruunt in suspensionem ratione suorum officiorum, ut Sacrae celebrent, & non communicans in Missa quam celebrat, etiam si eodem die plures Missas dicat: qui suspensus est a communione uno anno, per Cap. Relatum, De conser. distin. 2. Item qui recipiunt ad communionem altaris, vel ad Ecclesiasticae sepulturam manifestos usurarios, de quorum penitentia non constat, suspenduntur ab executione sui officij, donec ad arbitrium sui Episcopi satisfaciant ex cap. Quia in omnibus, De usuris. De hac videri potest Suarez in eadem disputatione 31. sect. 2. a num. 6.

Similiter Clerici sive secularis, sive regulares, quantumcumq; exempti, admittentes ad divina officia, seu Ecclesiastica Sacraenta, vel Ecclesiasticae sepulturam publice excommunicatos, vel interdictos, aut qui coram illis eadem officia celebrant, aut celebrari faciunt, suspenduntur ab ingressu Ecclesiae ad arbitrium illius, cuius sententiam contemplent, ex Cap. Episcoporum, De privilegiis in 6. Ita Nauarrus in Enchiridio cap. 25. numero 94. Cui aduersatur Sylloge in verbo Suspensione, numero 6. casu 23. dicens, non quidem suspendi, sed interdicti.

Idque melius, tum quia hoc verbum in textu habetur: tum quia ingressus Ecclesiae non est usus proprius officii Clericis, quo suspensi priuat. Ceterum quidquid sit, id iuxta Extrauagant. Ad uitanda, de qua in praecedenti cap. 17. restriogendum est ad nominatim denunciatos, excommunicatos, vel interdictos, aut notorios Clericorum persecutores.

Suspenditur quaque a corpore & sanguine Christi, De consecratione, distinctione 1. Cap. Nullus, is qui sine gramine effracte omittit Missam incompletam. Item qui benedic secundas nuptias, sive missus est ab officio, & beneficio cap. 1. De secundis nuptijs, vbi & præcipitur mitti ad Secundam Apostolicam. His addenda sunt suspensiones a iure impositae Clericis propter abusum commissum in electione ab beneficiis, quas Suarez tractat in sepe memorata disputatione 31. sectione 3. Sed quia talis electionis usus iam pene exoleuit per privilegium passum concessum Principibus, nominandi ad beneficia electua, non immorabitur in illis.

KESTANT suspensiones quas Clerici incurruunt ratione variorum delictorum. Ac primo numeratur ea (qua potius irregularitas est) quam Clericus ille incurrit qui serio, & vt ordinatus, exercet actum ordinis ad quem nondum est promotus. Etenim in canonam saepe temeritatis suspenditur in perpetuum a receptione ordinum, cum in cap. 1. De Clerico non ordinato ministrante, talis præcipitur ab Ecclesia abijci, & nunquam ordinari; quod idem est ac suspendi in perpetuum a susceptione ordinum. Qua item pena in sequenti cap. 2. specialiter statuitur Dicono, ad Sacerdotium nondum promoto celebranti Missam.

Est item ea quae per cap. 1. De schismatis ab ordinibus sacris, & dignitate, imponitur ijs qui sponte iuramentum peribent de tenendo sibi sinare. Itemque ea quae, vt usum est syllogismo, & Taberna in verbo Suspensione, Clerico qui sponte dum illum obtulerit, vel oblatum suscepit, imponitur per cap.

1. De Clericis pugnantibus in duello. Quibus Nauarrus resistit in Enchir. cap. 27. num. 15 & eo quod in illo textu tantum habeatur, quod de rigore iuris sit dependentis, que verba non significant penam impositam, sed a Iudice imponendam. In qua ut ibidem additur, proprius Episcopum misericorditer dispensare potest, nisi inde homicidium, aut membris mutilatio fuerit subsequuta, quod si contingat, contingat, & irregularis requirens Papalem dispensationem. Verumtamen quia talis est ipso iure excommunicatus per Concil. Trid. less. 25. cap. 19. consequenter est suspensus non quidem suspensione quae separata est ab excommunicatione: sed quae includitur in ea tanquam excludente inter cetera, ab usu ordinum, & beneficiorum.

Quibus accedit ea qua quisquis aliquius secularis, vel regularis beneficij, montium pietatis, aliorumque piorum locorum iurisdictiones, bona, census, iura, &c. quacumque arte, aut quocumque qua sito colore in propriis usus convertere, aut usurpare presumperit, aut impetrare ne ab ijs ad quos de iure pertinet, percipientur. Qui quis inquam Clericus nefanda fraudis, & usurpationis eiusmodi fabricator, seu conscientis fuerit, id est, causa fuerit, tanquam principialis author, aut tanquam persona interposita, præter excommunicationem Papalem, ei cum usurpatore communem, & priuationem omnium beneficiorum, & inhabilitatem ad omnia alia beneficia, incurrit suspensione ab executione suorum ordinum, durantem ad arbitrium sui Ordinarij, etiam post integrum satisfactionem, & absolutionem a commissio criminis. Ita statuitur in Concil. Trident. less. 22. De reform. cap. 11.

Item per Cap. Præter, distin. 32. & Cap. Si quis, distin. 81. Presbyter, Diaconus, & Subdiaconus, immo ut Nauar. in Enchir. cap. 25. num. 76. addit, & minoribus ordinibus initiatius, concubinarius, aut fornicarius notorius, suspenditur ab ordine donec peniteat. Quod intelligendum est de eo quia notorius est, ut nulla tergiversatione celari possit. Nec enim sufficit, ut ibidem ait Nauarrus, quod sit infamatus vel probari possit esse talis. Ceterum, an si talis durante ea suspensione exerceat actus ordinum a quibus suspenditur, sit irregularis, dubium est: de quo in utramque partē plures authores citat Couarruas in Relat. De homicidio i. par. §. 1. num. 5. & pro parte negante quam magis approbat ac fert, quod irregularitas non incurrit, nisi in causa expresso a iure, per Cap. Is cuius De sentent. excommu. in 6. Et ad id quod in praecedenti cap. 4. habitum est suspensionem irregularem esse, si suspensionis tempore exerceuerit actum ordinis aquo suspenditur: responderet, id verum esse de suspensione quae directe a iure indicata est in penam delicti, non item de ea quae respectu cuiusdam honestatis indicata est potius ob decorum, quam in penam directam: quales sunt illi (inquit idem Couar.) qui corpore vitiati, & illegiti, suspenduntur. Talisque censeri potest ea suspensio de qua agimus. Cum enim maxime indecorum sit, si quid ait, ei qui tam turpi scelere contaminari palam cognoscitur, sacerdotum ordinum usum permittere, fit ut eiusmodi suspensionem ius indixerit ob talem indecentiam, non autem in penam: quia ad talem delinquentem corrugendum alia accommodatio esse potest. Quanquam non repugnat, ut Superior dum suspendit al quem, donec peniteat, ipse intendat suspensionem inferre in directam penam delicti, perinde ac dum simpliciter, aut sub alia conditione suspendit.

Adhuc cum non constet plene, an in memoratis canonibus, suspendendo manifestum fornicarium ab usu ordinum donec peniteat, mens Pontificum fuerit tantum ob decorum, an etiam in directam penam delicti suspensionem imponere: idem author merito monet consultum esse, ut exercens ordinis in ea ipsa dispensationem ab irregularitate impetrat a Summo Pontifice

De eadem re Suarez copiosissime differens tomo 5. disput. 31. sect. 4. num. 4. & aliquot sequentibus, tandem numero 15. concludit prohibitionem, qua Clericus fornicarii tenetur abstinere ab executione ordinum, non prouenire ex censura Ecclesiastica, sed ex malitia intrinseca talis status ipsius, perinde vilicet ac usum in ceteris, peccato mortali aliquo contaminatis: ratione cuius suspenduntur quoad se, & ratione scandali quoad alios. Cuius suspensionis violatione,

quia

quia non est censura, non incurritur irregulatitas. Ad quod faciunt quædem tradit precedentibus numeris eiusdem sectionis, vbi est videndum.

Duo alia dubia Couar. in sequentium 6. & 7. subiungit. Alterum de Sodomita, & alterum de simoniaco, num irreatiantur suspensione, in qua exercendo actum ordinis fiant irregulares? Atque quod de priori statuit multis alijs citatis, netandi illius criminis reum (tanquam hanc censuram scilicet in nodatum proprie) irregularem fieri exercendo actus ordinum. Nauarrius quoad Sodomitam occidit in Enchiridio cap. 27. num. 249. eo quod talis casus prout Couarruius fatetur, non sit de expressis in iure, prout requireatur, iuxta Cap. Is cui, de sentent. excommunic. in 6.

Subiungit autem ibidem Nauarrius explicationem constitutionis Pij V. qua exercentes tam dirum nefas priuat omni privilegio Clericali, omnique officio, dignitate, & beneficio Ecclesiastico, his verbis; Omnes & quoscunq; Presbyteros, & alios Clericos secularium, & regulares cuiuscunq; gradus, & dignitatis, tam dirum nefas exercentes omni privilegio Clericali, omnique officio, & dignitate, & beneficio Ecclesiastico praesentis canonis auctoritate priuamus. Quæ ultima verba (inquit ille) cum sint praesentis temporis, indicant ipsis iure penam: sive, vt Suarez habet in eadem sectione 4. num. 20. ostendunt tale vitium secundum se, & absolute, id est, sive publica notitia, aut infamia notatum sit, sive non; causam esse sufficientem talis priuationis: quia lex quæ per seipsum infert penam, factum solum requirit, vt operetur; non autem aliquam famam, vel notitiam; nisi ipsam lex limitet eadem talen conditionem; quod quidem non fit in illa Pij V. constitutione.

Addit Suarez post Nauarrius, tale peccatum debere esse in sua specie consummatum (de tali enim intelligendum est iuxta regulam 49. in 6. penam imponi) ita vt non sufficiat qualibet pollutio, vel immunditia cum alio, nisi intercedat copulatio intra vas tali turpitudini ordinatum; quandoquidem in eo consummatur tale flagitium. Adde adhuc cum ipsis, ad contrahendam talem penam non sufficere, vt quis tale flagitium semel, aut iterum committat: sed requiri vt habeat illius consuetudinem. Ad quod significandum de industria usurpatum esse participium, exercentes, refert Nauarrius testimonio Mithrei Contarelli Datarii. Addit idem, Gregorium XIII. à se interrogatum, an talis pena vt in extero foro, sic in interno locum haberet, respondisse affirmatiue; tum quia lex eam imponens non fundatur in presumptione: tum quia non ponit discrimen inter utrumque forum.

ILLO D A V T E M quod Couarruius de posteriori dubio item statuit, ob simoniam commissam in ordine, aut beneficio incurri suspensionem, qua durante si actum ordinis simoniaco exerceat, irregulare fiat, late explicatum videri potest apud Sylvestrum in verbo *Suspensio*, quest. 7. & latius apud Suarezum in saepe citata *disputatione* 31. sectione 4. Id ipsum autem, si simonia sit in ordine, satis clarum est ex cap. penultimo *De simonia*; in quo expresse suspensiō imponitur, tum conferenti ordines per simoniam, tum alium praesentant ad eos per simoniam, tum demum eosdem suscipient per simoniam. Atque de primo notandum est, quod idem Suarez docet numero 24. & aliquot sequentibus, ipsum suspendi à collatione, non tantum illius ordinis in quo simoniam commisit: sed etiam aliorum, cum in memorato cap. De eo, quod maneat suspensus à collatione ordinum, habetur; sine limitatione, quæ addita esset; sicut ibidem additur de ordinato, quod maneat suspensus ab ordine sic suscepto. Eadem vero collatoris suspensionem tantum esse per triennium, iuxta citatum cap. penult. quantumcunque simonia sit completa ex utraque parte, dato cilicet & accepto pretio pro collatione ordinis, idem author sequentibus numeris tuerit: indequè inferit, sic suspensum posse absque absolutione, si nullum aliud impedimentum subsit, triennio elapsi ordines conferre. De secundo, hoc est, per simoniam praesentante ad ordines, tenendum est par ratione suspendi ab executione omnium ordinum quo, habuerit; idque tantum per triennium, quantumcunque simonia sit completa. De tertio de hunc, nempe o qui ordines suscipit per simoniam, aperie habetur ex

cit. cap. penult. suspendi tantum ab ordine simoniaco suscepto: neque aliud constitutum esse per Extraug. 2. De simonia, Suarez in num. 33. bene ostendit.

Quod autem attinet ad simoniā commissam in beneficio, late docet Suarez num. 24. & aliquot sequentibus, eam neque in conferente, neque in accipiente beneficium simoniaco, inducere suspensionem tanquam censuram ab excommunicatione diuersam: sed vt inclusam in ea, quæ excommunicatum inter cetera excludit ab usi ordinum. A beneficio autem collato ideo non suspendere, eorum quod talis collatio sit nulla, per memoratam Extraug. 2. De simonia. Quia de re alias suo loco egimus. Quod vero ab aliis beneficiis acquirendis suspendatur secula excommunicatione, non haberi sufficienter ex iure, Suarez ostendit num. 46. In de concludens, quia nulla censura admittenda est ipso iure, nisi in eo satis expressa sit; ex vi peccati simonia non manere quem inhabilem ad alia beneficia acquirenda: sed ablata ipsa excommunicatione per absolutiōnem, posse absque alia dispensatione obtinere nouum beneficium. Atque haec hactenus de suspensione ad Dei gloriam dicta sufficiente pro Confessarij nobis proposita institutione.

T R A C T A T U S III.

De interdicto Ecclesiastico.

AG V N T de ista censurā genere Palud. in 4. distin. 18. quæst. 8. Sotus in eandem dist. 22. quæst. 3. De Anton. 3. par. tit. 26. Angelus, Syl. & ceteri Summulari in verbo *Interdictum*, & in verbo *Cessatio* à diuinis. Item Nauar. in Enchiridio cap. 27. à num. 164. ad 191. Couar. ad cap. Alma mater, part. 2. atque alij quos commemorant Georgius Sayrus initio libr. 5. Thesauri casuum conscientiæ; Alphonsus à Vivaldo in 2. par. Candelabri aurei initio tractatus *De interdicto*, & Henriquez lib. 13. sive summa initio cap. 41. qui etiam late eam materiam persecutur, vt & Suarez tomo 5. in 3. part. D. Thomæ, disput. 32. & aliquot sequentibus. Illud considerabimus, primo in communione, deinde in specie quoq; casus, in quibus ipso iure incurritur. Ab homine raro imponitur, quia iam ea est morum pueritas, iuxta cap. Alma mater, *De sentent. excommunic.* in 6. §. Quia vero, vt inde ex cresceret indeutio populi, pullarent hæresi, in multaq; animarum pericula insurgeant. In communione autem sequentia occurunt tradenda. Primum est generalis definitio interdicti Ecclesiastici cum eiusdem diuinitate: secundum, illius causæ: tertium, effectus: quartum, relaxatio: quintum cessatio à diuinis, qua eidem est sic annexa, vt sive cum illo confundatur, quemadmodum Angelus & Sylvestris in verbo *Cessatio à diuinis*, statim initio, annotant.

C A P V T XXV.

De generali definitione, & divisione interdicti Ecclesiastici.

S U M M A R I U M.

- 1 Interdictum dicitur, tum generaliter, tum specialiter, & quid sit hoc posterior modo.
- 2 Dividitur interdictum iisdem modis quibus suspensiō, & peculiariter in locale personale, & mixtum.
- 3 Locale aliud generale, aliud particolare, & quid utrumque sit.
- 4 Personale item aliud generale, aliud particolare, quidque utrumque sit.
- 5 Nec interdictum locale, personas loci interdicti nec personale, locum personarum interdictarum includit.
- 6 Quid sit tenendum de eo qui habet duo domicilia, uno inter populum interdictum, & alterum extra eum.
- 7 Interdicto Clericorum interdictur populus, nec contra.